

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18368

Θέμα 288^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 635-654**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΙΜΩΝ**

*Πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων
χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.* 635

*Ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιῶσεται γάμος
μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.*

ΚΡ. *Οὕτω γάρ, ᾧ παῖ, χρή διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῶας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι.* 640

*Τούτου γὰρ οὔνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.*

Ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτῦει τέκνα, 645

*τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;*

*Μὴ νῦν ποτ', ᾧ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὔνεκ' ἐκβάλης, εἰδῶς ὅτι*

ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 650

γυνὴ κακὴ ξύνεννος ἐν δόμοις. Τί γὰρ

γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός;

Ἀλλὰ πτύσας ὡσεὶ τε δυσμενῆ μέθες

τὴν παῖδ' ἐν Αἴδου τήνδε νυμφεύειν τινί.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Πάτερ, σός εἰμι· ... τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.****(Μονάδες 30)**

ΑΙΜΩΝ

Πατέρα, είμαι δικός σου· κι εσύ με καθοδηγείς σωστά έχοντας σκέψεις σωστές, τις οποίες εγώ βέβαια θα ακολουθήσω. Γιατί από εμένα κανένας γάμος δε θα θεωρηθεί τόσο σπουδαίος (γιατί εγώ κανέναν γάμο δε θα θεωρήσω τόσο σπουδαίο) ώστε να τον βάλω πάνω από τη δική σου συνετή καθοδήγηση.

ΚΡΕΩΝ

Έτσι βέβαια παιδί μου, γιατί αυτήν τη γνώμη πρέπει να έχεις, να ακολουθείς σε όλα την πατρική συμβουλή. Γι' αυτό εξάλλου οι άνδρες εύχονται να αποκτήσουν υπάκουα παιδιά και να τα έχουν στα σπίτια τους, για να εκδικούνται τους εχθρούς και να τιμούν το φίλο όπως ακριβώς (εκδικείται και τιμά) ο πατέρας.

2. Ποια ήταν η σχέση του Σοφοκλή με την Αθήνα και τις εξέχουσες προσωπικότητες της εποχής του;**(Μονάδες 10)**

Ο Σοφοκλής υπηρέτησε την πατρίδα του από διάφορες θέσεις, αναλαμβάνοντας στρατιωτικά, οικονομικά και θρησκευτικά καθήκοντα. Οι Αθηναίοι τον εκτιμούσαν ιδιαίτερα, γι' αυτό και τον εξέλεξαν στρατηγό, μαζί με τον Περικλή, στην εκστρατεία της Σάμου το 441-440 π.Χ. Είχε πολλούς φίλους και συνδέθηκε με πολλά εξέχοντα πρόσωπα της εποχής του, όπως τον Κίμωνα, τον Περικλή, τον Ηρόδοτο και άλλους. Η αγάπη του για την Αθήνα τον έκανε να μην την εγκαταλείψει ποτέ, παρά μόνον για να την υπηρετήσει. Το τελευταίο του έργο, ο *Οιδίπους επί Κολωνῶ*, περιέχει τον ωραιότερο ύμνο για τη δόξα της Αθήνας.

3. α) *έφέψομαι, ανταμύνωνται, έκβάλλης, παραγκάλισμα, δυσμενή*: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.**(Μονάδες 5)**

έφέψομαι → επί + ἔπομαι
άνταμύνωνται → αντί + ἀμύνομαι
έκβάλλης → έκ + βάλλω
παραγκάλισμα → παρά + ἀγκάλη
δυσμενής → δυσ- + μένος

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη σημασία της στη Β' στήλη (δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν).

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. έπομαι	α) άχρηστα
2. κατήκοος	β) πληγή
3. ξόνευνος	γ) κάτοικος
4. άνωφέλητα	δ) ακολουθώ
5. έλκος	ε) υπάκουος
	στ) απέρχομαι
	ζ) σύζυγος

(Μονάδες 5)

1. δ)
2. ε)
3. ζ)
4. α)
5. β)

Περισσεύουν τα γ) και στ).

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος